

NOTĂ INFORMATIVĂ

cu privire la rezultatele controlului tematic cu genericul „Implementarea prevederilor Instrucțiunii cu privire la personalizarea automatizată, eliberarea, evidența și păstrarea actelor de studii”.

În conformitate cu prevederile „Instrucțiunii cu privire la personalizarea automatizată, eliberarea, evidența și păstrarea actelor de studii din învățământul general” aprobată prin ordinul Ministerului educației nr.189 din 15.03.2016 a Planului complex de activitate a Direcției generale educație, tineret și sport a Consiliului municipal Chișinău pentru anul de studii 2016-2017 și a ordinului DGETS nr.172 din 08.02.2017, în scopul determinării nivelului implementării actelor normative în vigoare cu privire la actele de studii, calității eliberării, evidenței și păstrării actelor de studii în instituțiile de învățământ secundar general, în perioada 13.02.2017–10.03.2017, s-a desfășurat controlul tematic cu genericul: „Implementarea prevederilor Instrucțiunii cu privire la personalizarea automatizată, eliberarea, evidența și păstrarea actelor de studii din învățământul general”.

Instituțiile supuse controlului:

LT „Dimitrie Cantemir”, LT „Rambam”, Liceul Teoretic European, Gimnaziul nr.49, Gimnaziul nr.68, Gimnaziul nr.102, IPLT „Hyperion”, IPLTPR „Mihai Marinciuc”, IPLT „Liviu Deleanu”, LT „Ivan S.Neciu-Levițki”, LT „Nicolae Gogol”, , Instituția Privată LT „Orizont”, Gimnaziul nr.86, Gimnaziul „Trușeni”, IPLT cu profil sportiv nr.2, IPLT „Ștefan cel Mare”, LT „George Călinescu”, LT „Vasil Levski”, LT „Kiril și Metodiu”, LT „Nicolae Milescu Spătarul”.

Cadrul juridic:

- Codul Educației al R. Moldova nr.152 din 17.07.2014 art. 17 cap.II, art.29 cap.IV și art.31 cap.V ;
- Regulamentul –tip de organizare și funcționare a instituțiilor de învățământ primar și secundar, ciclul I și II;
- Regulamentul privind evaluarea și notarea rezultatelor școlare, promovarea, și absolvirea în învățământul primar și secundar din 30.06.2016;
- Instrucțiunea „Cu privire la personalizarea automatizată, eliberarea, evidența și păstrarea actelor de studii din învățământul general, aprobată prin ordinul Ministerului Educației nr.189 din 15.03.2016;
- Ordinul Direcției generale educație, tineret și sport nr.172 din 08.02.2017.

Obiectivele controlului:

- identificarea nivelului de implementare și realizare a prevederilor actelor normative în vigoare cu privire la actele de studii;
- determinarea corectitudinii perfectării, evidenței, eliberării și păstrării actelor de studii în instituțiile de învățământ secundar general;
- prevenirea și diminuarea lacunelor în activitatea de perfectare, păstrare și eliberare a actelor de studii .

Mijloace de investigație:

- discuții cu directorul instituției și membrii echipei manageriale,;

- studierea documentelor școlare:
Registrele de evidență și eliberare a actelor de studii privind absolvirea învățământului gimnazial și liceal;
Registrul de evidență și eliberare a duplicatelor;
Cartea de ordine pentru activitatea de bază;
Registru de ordine referitor la fluctuația elevilor;
Copiile Certificatelor de studii gimnaziale și a Diplomelor de bacalaureat (selectiv);
Registrele școlare a claselor absolvente (selectiv).

În perioada controlului, în vederea realizării obiectivelor propuse, au fost verificate următoarele aspecte:

- prezența și nivelul de realizare a actelor normative în vigoare ce reglementează atribuțiile directorului cu privire la perfectarea, păstrarea și eliberarea actelor de studii;
- corectitudinea datelor transmise CTICE și completării Registrelor de evidență și eliberare a actelor de studii, privind absolvirea gimnaziului și liceului;
- prezența și calitatea ordinilor emise de către directori cu privire la absolvire și eliberarea actelor de studii, a ordinului prin care se numește persoana care va exercita atribuțiile de eliberare, evidență și păstrare a actelor de studii;
- corectitudinea perfectării, păstrării documentelor pentru eliberarea duplicatelor actelor de studii și evidența eliberării acestora;
- păstrarea actelor de studii neeliberate absolvenților;
- prezența în instituție a copiilor actelor de studii eliberate absolvenților.

În conformitate cu prevederile Codului Educației, instituțiile de învățământ secundar general eliberează persoanelor care au promovat examenele de absolvire acte de studii: Certificat de studii gimnaziale, în învățământul gimnazial și Diplomă de Bacalaureat, în învățământul liceal. În scopul asigurării eliberării, evidenței și păstrării regulamentare a actelor de studii a fost aprobată prin ordinul Ministerului Educației nr.189 din 15.03.2016 „Instrucțiunea cu privire la personalizarea automatizată eliberarea, evidența și păstrarea actelor de studii” (în continuare *Instrucțiune*).

În rezultatul controlului s-a constatat că directorii instituțiilor de învățământ dispun de actele normative în vigoare cu privire la perfectarea, păstrarea și eliberarea actelor de studii și implementează prevederile acestora.

Începând cu 01.06.2015, actele de studii nu se mai perfectează de către instituțiile de învățământ, sunt personalizate automatizat pe blanchete de strictă evidență de către Centrul Tehnologii Informaționale și Comunicaționale în Educație (în continuare CTICE).

Prevederile Instrucțiunii, punctele 14-19, 23-32, 38 ce țin nemijlocit de exercitarea atribuțiilor directorilor, cu referire la procedura de personalizare a actelor de studii și de completarea Registrelor de evidență și eliberare a acestora sunt respectate de către majoritatea directorilor instituțiilor supuse controlului.

Instituția de învățământ este responsabilă de corectitudinea transmiterii datelor către CTICE. În anul de studii 2015-2016, din cauza transmiterii datelor eronate, dar și din cauza deteriorării actelor de studii după recepționare de către

absolvenți, prin semnarea cu pix de culoare albastră (LT „Nicolae Milescu Spătarul”, LT „George Călinescu”), sau din cauza că nu era scris pe ștampilă numărul gimnaziului (Gimnaziul 102) a atras după sine eliberarea repetată a actului de studii.

În anul de studii 2015-2016 au fost eliberate repetat, instituțiilor de învățământ din municipiu, 16 acte de studii.

Perfectarea actelor de studii este precedată de mai multe acțiuni: constituirea prin ordin a Comisiei de verificare a corectitudinii calculării mediilor semestriale și anuale, desemnarea persoanei responsabile de administrarea bazei de date și a persoanei care va exercita atribuțiile de eliberare, evidență și păstrare a actelor de studii. La acest aspect, am constatat că în toate instituțiile directorii au emis ordin cu privire la crearea Comisiei de verificare a corectitudinii calculării mediilor semestriale și anuale, a numirii persoanei responsabile de administrarea bazei de date, dar n-a desemnat, prin ordin, persoana responsabilă de eliberarea, evidența și păstrarea actelor de studii în următoarele instituții: Gimnaziul nr.68, Gimnaziul „Trușeni”, LT „Rambam”, Liceul Teoretic European, IPLT „Hyperion”. În celelalte instituții a fost emis ordinul respectiv, dar cu unele inexactități. *Exemplu pozitiv în întocmirea ordinului dat este Gimnaziul nr.86 și LT „Nicolae Gogol”.*

Directorii instituțiilor de învățământ general înregistrează actele de studii recepționate de la DGETS în Registre de evidență și eliberare a actelor de studii, privind absolvirea învățământului gimnazial și liceal, care la momentul controlului în toate instituțiile erau cusute, sigilate, paginile numerotate și validate prin semnătura directorului și ștampila instituției de învățământ. În conformitate cu pct. 30 al Instrucțiunii, în Registrele de eliberare a actelor de studii nu se admit rectificări. Cu acuratețe, lizibil și fără corecții sunt completate Registrele în următoarele instituții: LT „Rambam”, Liceul Teoretic European, Gimnaziul nr.49, Gimnaziul nr.68, Gimnaziul nr.102, IPLT „Hyperion”, IPLTPR „Mihai Marinciuc”, IPLT „Liviu Deleanu”, LT „Ivan S.Neciu-Levițki”, LT „Nicolae Gogol”, Gimnaziul nr.86, Gimnaziul „Trușeni”, IPLT cu profil sportiv nr.2, IPLT „Ștefan cel Mare”, LT „George Călinescu”, LT „Vasil Levski”, LT „Kiril și Metodiu”, LT „Nicolae Milescu Spătarul”. În celelalte instituții, corecțiile comise în Registre sunt validate de către directorul instituției și confirmate prin ștampila acesteia, condiție specificată în Instrucțiune. Eliberarea actelor de studii absolvenților este consemnată în Registrul de evidență și eliberare a actelor de studii, în baza ordinului cu privire la absolvire a ciclului gimnazial și/sau liceal, iar dovadă a eliberării actelor de studii sunt semnăturile absolvenților și persoanelor responsabile de evidența și eliberarea actelor de studii. În toate instituțiile, în registre sunt prezente semnăturile persoanelor responsabile și ale absolvenților. Din diferite motive, n-au fost ridicate actele de studii în anul 2015-2016, de către unii absolvenți din IPLT „Hyperion” (1), IPLTPR „Mihai Marinciuc”(2), IPLT „Liviu Deleanu” (1), IPLT cu profil sportiv nr.2 (1), la moment sunt păstrate în safeu. Verificând ordinele cu privire la absolvire și eliberarea actelor de studii, am constatat că sunt curențe la întocmirea acestora de ex.: nu se respectă elementele structurale, nu este scris temeiul emiterii lui, lista absolvenților, persoana

responsabilă de executare și de exercitare a controlului, incorect este utilizată terminologia cu referire la ciclul absolvit și denumirea actului de studii. Evident că aceste erori nu sunt comise cumulativ de către unul și același director. Un exemplu pozitiv în acest sens, cu mici excepții, sunt directorii: Liceul Teoretic European, Gimnaziul nr.49, Gimnaziul nr.102, IPLTPR „Mihai Marinciuc”, LT „Nicolae Gogol”, Instituția Privată LT „Orizont”, IPLT cu profil sportiv nr.2.

Conform pct.24 a Instrucțiunii, copiile actelor de studii completate se păstrează în instituție. Din instituțiile evaluate lipsesc copiile actelor de studii în IPLT cu profil sportiv nr.2.

Un aspect lacunar atestat în timpul controlului a fost faptul că în registrele școlare a claselor absolvente în loc de numărul, data ordinului de absolvire era consemnat numărul procesului verbal al Consiliului profesoral sau numărul ordinului de admitere la examene. De asemenea, în unele cazuri, numărul ordinului din registrul școlar nu coincide cu numărul ordinului înscris în Registrul de ordine referitor la fluctuația elevilor.

Anual, directorii instituțiilor de învățământ secundar, până la 10 ianuarie, prezintă DGETS raportul cu privire la eliberarea actelor de studii. Verificând rapoartele prezentate de către directorii instituțiilor de învățământ secundar, pentru anul calendaristic 2016, în baza înscrisurilor din Registrul de evidență și eliberare a actelor de studii a DGETS, am constatat că din cele 124 de instituții, care au eliberat acte de studii, corect au întocmit raportul 82 de directori, ceilalți au transmis datele cu erori. Din instituțiile supuse controlului au prezentat corect raportul: Liceul Teoretic European, Gimnaziul nr.49, Gimnaziul nr.68, Gimnaziul nr.102, IPLT „Liviu Deleanu”, LT „Nicolae Gogol”, Instituția Privată LT „Orizont”, Gimnaziul nr.86, Gimnaziul „Trușeni”, IPLT cu profil sportiv nr.2, LT „George Călinescu”, LT „Vasil Levski” și LT „Kiril și Metodiu”.

De competența managerilor școlari din instituțiile de învățământ este și perfectarea, evidența și eliberarea de duplicat a actului de studii pierdut, sau care din anumite motive, a devenit nevalabil. Procedura de perfectare și eliberare a duplicatelor este stipulată în Instrucțiunea nominalizată. În ce privește respectarea cerințelor pentru eliberarea duplicatelor, am constatat unele neajunsuri, la baza cărora stau atât motive obiective cât și subiective. Un motiv obiectiv este lipsa în unele instituții a documentației școlare, ce ține de actele de studii, cu termen mare de păstrare, fiind un impediment serios în restabilirea actului de studii. Cele mai multe lacune totuși, sunt din cauza factorilor subiectivi, de exemplu:

- incomplet, cu erori este întocmit demersul către DGETS;
- incorect este scrisă în demers denumirea, seria, actului de studii solicitat pentru duplicat și a instituției care l-a eliberat;
- lipsa numărului și datei documentului expedit;
- nu este scrisă cererea solicitantului conform modelului;
- prezentarea în loc de *copia* ordinelor de înmatriculare și exmatriculare, a extrasului;
- lipsa certificatului/notei informative cu situația școlară;
- neautentificarea copiilor prin ștampila și semnătura directorului instituției;

- lipsa explicației directorului, în cazul inexistenței în arhiva instituției a unor documente;
- prezentarea documentelor într-un singur exemplar.

De la 01.06.2015 duplicatele actelor de studii se înregistrează în Registre separate pentru evidența și eliberarea duplicatelor, pentru fiecare serie (ASG, ACG, AB). Această cerință este respectată de către toți directorii.

Reieșind din cele relatate, în scopul asigurării calitative a procesului de eliberare, evidență și păstrare a actelor de studii în instituțiile de învățământ secundar DGETS propune:

- utilizarea corectă a terminologiei în conformitate cu actelor legislative și normative în vigoare ce vizează domeniul evaluat;
- respectarea cerințelor la întocmirea ordinelor, inclusiv consemnarea în Registru de ordine referitor la fluctuația elevilor a listei absolvenților;
- numirea prin ordin a persoanei care va exercita atribuțiile de eliberare, evidență și păstrare a actelor de studii;
- instituirea Registrelor de evidență și eliberare a duplicatelor;
- scrierea indicelui, conform Nomenclatorului documentației școlare, pe Registrele de evidență și eliberare a actelor de studii;
- respectarea procedurii de perfectare a documentelor pentru duplicatele actelor de studii și de eliberare a acestora.
- ajustarea Registrelor de evidență și eliberare a actelor de studii și a duplicatelor în conformitate cu anexa 5 și 6;
- revenirea la lichidarea lacunelor, în luna octombrie a anului de studii 2017-2018.

Ex. Elena Gînsari